

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Handlingsplan vid våldsamma situationer

Olseröd och Klöverbackens skola

Läsåret 25/26

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

INNEHÅLL

1. Inledning
2. Förebyggande arbete
3. Akuta situationer
4. Inrymning
5. Utrymning
6. Utestängning
7. Utvärdering och uppföljning

Bilaga 1. Lokal inrymningsplan

Bilaga 2. Checklista vid hot och våldsituationer

Inledning

I handlingsplanen beskrivs hur vi agerar vid våld och våldsamma situationer. Detta i enlighet med skollagen 6 a kap 3. Alla former av våld är oacceptabla men behöver hanteras på olika sätt utifrån vem det är som utövar våldet.

Varje situation av våld som sker i skolan är unik. Åtgärder som i en situation kan bidra till att skydda människor kanske inte alls fungerar i en annan. De åtgärder som beskrivs i denna handlingsplan är sådana som ibland visat sig fungera, men det finns ingen åtgärd som fungerar i alla situationer. De ska därför betraktas som riktlinjer och ligga till grund för diskussioner för att höja den mentala beredskapen. Då kan olika scenarier formuleras och utifrån lokalernas utformning och elevsammansättningen diskuterar personalen om lämpligt agerande i dessa situationer.

Vi arbetar efter devisen: Fly. Sök skydd. Larma.

Det är viktigt att hitta bästa möjliga skydd för elever och personal samt försvåra gärningsmannens agerande, fördröja och vinna tid tills polisen kommer till platsen.

Vi har en SOS-grupp kopplad till personalens privata telefoner som vi vid nödsituation kan skicka ut information via.

Denna handlingsplan är bindande för all personal och ska vara väl känd och tillämpas konsekvent i alla akuta situationer

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Förebyggande arbete

Klöverbacken och Olseröds skola har ett kalendarium där kartläggning av riskzoner och risktillfällen planeras in. Detta görs under LSG – möten, arbetslagsmöten och APT. Till grund för riskanalysen använder vi kommunens mall för riskanalys, antal kränkningar och antal elever i behov av särskilt stöd. Även arbetsmiljöronder där arbetsmiljö kring risker för våld eller hot genomförs och dokumenteras. Detta av rektor och skyddsombud. De riskmoment som vi noterar skapar vi en strategi kring tillsammans i LSG.

Det förebyggande arbetet sker främst i relationsskapandet med elever och vårdnadshavare. Med tillit och förtroende för vår skola minskar risken för hot och våld. Detta arbetar vi med enligt elevhälsoplan och Plan mot kränkande behandling.

Vi informerar och skyltar att skolan inte är en allmän plats och personer som inte har ärende till skolan ombeds att lämna skolans område.

Handlingsplan vid akuta situationer i skolan

Denna handlingsplan ger en tydlig och forskningsbaserad struktur för hur skolan ska agera vid akuta situationer där en elev eller flera elever uppträder våldsamt eller hotfullt. Planen omfattar alla involverade, inklusive elever, personal och vårdnadshavare. Den bygger på lågaffektivt bemötande och evidensbaserade metoder för att minska eskalering.

Lågaffektivt bemötande – Vad innebär det?

- Bibehålla lugn och neutral hållning.
- Använda ett mjukt och lågt tonläge.
- Minimera kroppsspråk och gester som kan uppfattas hotfulla.
- Hålla fysisk distans om det behövs.
- Erbjud tydliga och korta instruktioner.
- Skapa en trygg miljö utan konfrontation.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

3. Vid akut våldsamt situation

Åtgärd	Beskrivning	Ansvariga
1. Bemöt eleven lågaffektivt	Undvik ögonkontakt, backa undan, avled elevens fokus genom distraktion och lugnande röst. Om eleven lämnar skolområdet, spring inte efter, men håll avstånd och observera.	All personal i närheten
2. Bedöm situationen	Avgör om omedelbar fara föreligger och om utrymning eller inläsning krävs för att skydda andra.	Personal på plats, rektor informeras
3. Larma stödpersonal	Be en vuxen/elev hämta ytterligare vuxen. Kontakta krisgruppen och ev stödenheten.	Den som är närmast händelsen
4. Skydda andra elever	Se till att övriga elever flyttas till en trygg plats. Informera dem lugnt om vad som händer.	Lärare, fritidspersonal, (personal i närheten).
5. Skapa en lugn miljö	Sänk ljudnivån, minimera publik genom att få bort andra elever och begränsa stimuli (t.ex. stark belysning, höga ljud).	All personal i närheten
6. Ge den drabbade snabb hjälp	Lugnt bemötande, bekräftelse av känslor, säkerställ att eventuell skada tas omhand.	Den som är närmast händelsen (har relation till eleven). Ev krisgruppen.
7. Samla inblandade	Enskilda samtal med elever och personal för att bearbeta situationen. Fokus på trygghet och förståelse.	Krisgrupp och relevant personal.

8. Dokumentation	Skriva ner händelseförloppet detaljerat, identifiera utlösande faktorer och vidta åtgärder enligt skollag och arbetsmiljölagen.	Rektor
9. Informera berörda	Kommunicera tydligt till personal och vårdnadshavare om situationen och åtgärder som vidtas. Undvika ryktesspridning genom strukturerad information.	Rektor, skolledning, Krisgrupp
10. Anmäla tillbud	Registrera händelsen i KIA/DF respons, anmäla vid behov till huvudman och ev. socialtjänst vid allvarliga incidenter.	Rektor tillsammans med relevant personal.
11. Utvärdera och reflektera	Analysera orsaker, justera rutiner och vidta förebyggande åtgärder för att minska risken för upprepning.	Krisgrupp

Uppföljning och förebyggande arbete

Individuellt stöd: Uppföljningssamtal med eleven, anpassad planering och eventuellt stöd av elevhälsan.

Personalstöd: Reflektionstillfällen för personalen om hantering och förbättring av rutiner.

Fortsatt kompetensutveckling: Regelbunden utbildning i konflikthantering och lågaffektivt bemötande.

Samverkan med vårdnadshavare: Tydlig kommunikation och stöd för att skapa en gemensam strategi.

Inrymning

Gärningsman inomhus.

Upptäcks beväpnad gärningsperson inne i skolans lokaler:

- Utför inrymning med din elevgrupp.
- Larma kortfattat i den interna larmgruppen "SOS".
 - o Ange först endast kort "beväpnad person inne" eller "inrym".
 - o Sedan kan du komplettera med antal personer, typ av vapen, plats o.dyl. i nytt sms.
- Ring 112.

Gärningsman utomhus

Upptäcks beväpnad gärningsperson utanför skolans lokaler:

- Befinner du och elevgruppen sig inomhus – utför inrymning och utestängning.
- Befinner du och elevgruppen sig utomhus – utför inrymning om ni befinner er nära skolbyggnaden, men utför utrymning om ni befinner er långt från skolbyggnaden eller om gärningsmannen befinner sig mellan er och skolbyggnaden.
- Larma kortfattat i den interna larmgruppen "SOS". Ange hotet kortfattat tex "beväpnad person ute".
- Ring 112.
- Komplettera uppgifter om händelsen via SOS-gruppen.

Inrymning innebär att barn, elever och personal stänger in sig i rum eller salar. Genom att låsa dörren och/eller barrikadera den blir det svårare för en gärningsperson att komma in. Det är också en fördel om det går att gömma sig, att vara tyst och om möjligt täcka för eventuella fönster. Inrymning är ingen garanti för säkerhet, men bidrar ofta till att förhindra att människor kommer till skada. Lås alla dörrar för att försvåra för gärningspersonen att röra sig i lokalerna och för att öka skyddet under inrymningen. Se bilaga 1 "Lokal inrymningsplan".

När du inrymt i en sal:

- Lås och/eller blockera dörren som vetter mot gärningsmannens position. Använd stolar och andra möbler för att försvåra inpassering för gärningsmannen.
- Släck ljuset.
- Täck för fönster om möjligt.
- Samtliga intar låg ställning, gärna bakom föremål så att man syns så lite som möjligt.
- Ring 112.
- Sätt mobiler i tyst läge utan vibration.
- Skapa lugn och tyst genom att prata lugnt med låg röst – ju tystare gruppen kan vara desto mindre uppmärksamhet drar man till gärningsmannen.

- Stanna tills polis ger ytterligare instruktioner eller du får instruktioner i intern kommunikation om till exempel utrymning.

Utrymning

Utrymning innebär att barn, elever och personal lämnar lokalerna för att söka skydd. Utrymning kan vara en lämplig metod när byggnaden av någon anledning inte ger bästa skyddet, exempelvis på grund av hur lokalerna är utformade. Då kan det vara bättre att ta sig ut och söka skydd.

Utrymning bygger på bedömningen att gärningspersonen inte upptäcker de barn, elever och den personal som flyr bort från skolan. Utrymning kan också vara den lämpligaste åtgärden om gärningspersonen använder sprängämnen.

Utrymning kan även vara den bästa metoden om barn, elever och personal redan befinner sig på gården eller på väg in i byggnaden. Om dödligt våld pågår inne i byggnaden kan det vara bättre att fly bort från området. För att underlätta krishanteringen efter den akuta fasen är det önskvärt med en gemensam återsamlingsplats.

Vid en våldsamt situation är samlingsplatsen efter utrymning vid brandlarm inte givet den bästa platsen för återsamling. Återsamlingsplats i händelse av utrymning vid våldsamt situation är idrottshallen vid Munkegärdeskolan. Vid ankomst till Munkegärdeskolan kan man också komma att hänvisas till annan del av skolan.

Utestängning

Ytterligare en metod som kan användas under vissa omständigheter är att stänga ute gärningspersoner från hela byggnaden. När det väpnade våldet pågår på gården, då kan det vara effektivt att stänga dörrar till byggnaden, hålla barn, elever och personal inomhus medan gärningspersonerna utestängs. Det är viktigt att inga barn och elever utestängs ihop med gärningspersoner.

Uppföljning, utvärdering och revidering av hot och våldssituation

Detta arbete beskrivs i vår Krisplan men rutinen är att detta sker i samtal med respektive medarbetare med rektor. På LSG utvärderar vi enligt punkterna nedan samt använder checklista vid hot- eller våldssituation (bilaga2).

- Hur hanterade vi händelsen?
- Vad lärde vi oss?
- Vad kunde gått fel om omständigheterna varit annorlunda
- Vad gick bra?
- Vad behöver vi utveckla?

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Bilaga 1

Lokal inrymningsplan

- **Inrymning vid fritidsverksamhet**
- **Inrymning under skoldag Klöverbackens skola**
- **Inrymning under skoldag Olseröds skola**

Inrymning vid fritidsverksamhet

Morgonfritids kl 6-7 samt stängning kl 16.45-18 - vid ensamarbete låser vi enbart upp dörren till det rummet vi befinner oss i. Vid eventuellt hot låser vi de dörrar som är öppna. Ta med alla barn till byggrummet och lås. Placera barnen under fönsternivå, lugna situationen och larma. Larma vår interna smsgrupp och ring sos-alarm.

Frukost 7-7.30 - Personal låser ytterdörren och dörrarna in till matsalen. Samla barnen under fönsternivå, larma intern sos-grupp och ringr sos-alarm.

13.30-16.45 - Personal signalerar att barnen ska gå in till sin byggnad. Personalen fördelar sig jämnt så att ingen lämnas ensam. F-klass rymmer in till byggrummet, dörren går inte att låsa så personal får ta och sätta bokhyllan eller bord för dörren. Placera barnen under fönsternivå, lugna situationen och larma.

Åk 1 och 2 går till sin byggnad när personal signalerar. Alla går in till byggrummet och personalen låser dörren. Placera barnen under fönsternivå, lugna situationen och larma.

Vid hotfulla situationer på skolgården under utevistelse där inrymning inte är möjlig samlas alla vid grillplatsen i skogen. Larma sedan sms-gruppen och ring sos-alarm.

Inrymning under skoldag Klöverbackens skola

1. Vid behov blåser pedagogerna en lång, stark signal i en visselpipa.
2. Om möjligt samlas eleverna enligt nedan. Om hot finns som inte möjliggör detta, går eleverna till närmsta klassrum.

Förskoleklasserna samlas i det vänstra klassrummet på Östergården.
Årskurs 1 samlas i det högra klassrummet på Norrgården.
Årskurs 2 samlas i respektive klassrum på Västergården.

3. Pedagog kontrollerar att alla dörrar är låsta och barrikaderar samt drar ner rullgardinerna. Pedagog samlar alla barn vid nödutgångsväggen och räknar eleverna.
4. Pedagog meddelar "inrymning Klöverbacken" via lokal "SOS-grupp" samt larmar 112.

Inrymning under skoldag Olseröds skola

Hot under lektionstid

1. Lås dörrar till klassrummet
2. Dra ner gardiner och barrikadera ingångar vid behov
3. Larma intern SOS-grupp samt ring SOS-alarm.

Hot om eleverna befinner sig i matsalen

1. Uppmana eleverna att gå in i köket

2. Lås dörrarna till köket.
3. Placera eleverna lågt och ej synliga
4. Larma intern SOS-grupp samt ring SOS-alarm.

Hot under utevistelse/ rast

Vid behov blåser pedagogerna en lång, stark signal i en visselpipa för att fånga elevernas uppmärksamhet. Beroende på vilken riktning den hotfulla personen befinner sig så springer vi till Trollbacken eller Klövervallen.

Vid inrymning går vi till närmsta klassrum

1. Lås dörrar till klassrummet
2. Dra ner gardiner och barrikadera ingångar vid behov
3. Larma intern SOS-grupp samt ring SOS-alarm.
4. Räkna in dina elever. Meddela i messenger-gruppen om det saknar någon.

Bilaga 2

Checklista vid hot- eller våldssituation

Enhet:

Datum:

Chef:

Medarbetare:

Att göra första dagen	Datum
Ta hand om eleven/eleverna barnen/barnen som ingått i situationen. Kontakta mentor eller annan person med relation till eleven/eleverna.	
Gå igenom händelsen med den drabbade medarbetaren och skyddsombud	
Beskrivning av akuta stödinsatser för den/de utsatta: (exempel: sjukvård, kamratstöd, kontakta anhöriga, företagshälsövård)	

Information till personal-/ledningsgruppen och eventuella stödinsatser till personalgruppen (exempelvis avlastning och/eller debriefing)	
Kontakta vårdnadshavare till elev som utsatt och informera om vad som hänt, informera om att utredning gällande trygghet och studiero kommer påbörjas och att rektor kan komma att besluta om åtgärder.	
Vid behov kontakta skolans krisgrupp JA/NEJ	
Vid behov företagshälsovården kontaktad JA/NEJ	
Information till berörda chefer och överordnad chef	
Vid behov kommunikatör kontaktad JA/NEJ	
Vid behov säkerhetssamordnare kontaktad JA/NEJ	
Vid behov polisanmälan JA/NEJ	
Vid behov orosanmälan till Socialtjänsten JA/NEJ	
Anmälan till Arbetsmiljöverket enligt 3 kap 3a § AML (anmalarbetsskada.se), vid allvarliga händelser inom 24 timmar JA/NEJ	
Att göra första veckan	
Dokumentation av händelsen i detalj inför eventuell rättegång	
Säkra att arbetsskade-/tillbudsanmälan är gjord i KIA	
Hantering av anmälan i KIA	
Beskrivning av fortsatta stödinsatser: (ex andra arbetsuppgifter under en period, ändrat arbetssätt, behov av skydd)	
Uppföljningssamtal med medarbetaren inom en vecka	
Se till att alla som blivit berörda av händelsen bereds tillfälle att tala ut och få stöd, exempelvis avlastningssamtal i grupp. Bedöm om extern hjälp behövs.	
Möte med vårdnadshavare och elev. Beslut om akuta insatser, t.ex. kuratorskontakt, disciplinåtgärder.	
Att göra första månaden	
Vid behov fortsatta uppföljningssamtal	
Uppföljningsmöte med personalgruppen	
Utvärdera hanteringen av hot- eller våldshändelsen.	
Se över behovet av revidering av enhetens <i>Rutin vid hot- och våldssituationer</i> .	

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Vid eventuell rättegång – samtal och stöd under rättegång.	
--	--